

Valtioneuvoston strategisen viestinnän linjaukset

Valtioneuvoston strategisen viestinnän linjaukset

VALTIONEUVOSTON KANSLIAN MÄÄRÄYSKOKOELMA

Määräys Ohje Suositus

Asiasältö tai otsikko

Valtioneuvoston strategisen viestinnän linjaukset

Numero tai muu yksilöivä tieto

Valtioneuvoston kanslian määräykset, ohjeet ja suositukset 4/2013

Viranomainen

Valtioneuvoston kanslia

Antamispäivä	Kohderyhmä
---------------------	-------------------

29.10.2013

Valtioneuvosto

Voimaantuloajankohta	Voimassaoloaika
-----------------------------	------------------------

29.10.2013

Toistaiseksi

Yhteystiedot	Julkaisun kieli
---------------------	------------------------

Valtioneuvoston viestintäosasto

suomi

ISBN PDF	ISSN
-----------------	-------------

978-952-287-075-9

1799-7623

Julkaisusarjan nimi ja numero	Kokonaissivumäärä
--------------------------------------	--------------------------

Valtioneuvoston kanslian määräykset, ohjeet ja suositukset 4/2013

18

Julkaisu PDF:nä	Julkaisun jakelu
------------------------	-------------------------

www.vnk.fi/julkaisut

Lisätietoja: julkaisut@vnk.fi

Valtioneuvoston kanslia

julkaisut@vnk.fi

Kustantaja

Valtioneuvoston kanslia

PL 23, 00023 Valtioneuvosto

P. 0925 16001

SISÄLLYS

1	VALTIONEUVOSTON STRATEGISEN VIESTINNÄN TAVOITE	7
2	VALTIONEUVOSTON STRATEGISEN VIESTINNÄN VASTUUT JA RAJAT.....	8
3	VALTIONEUVOSTON VIESTINTÄYHTEISTYÖN TYÖKALUT	9
3.1	Strategisen viestinnän yhteistyön foorumit.	9
3.2	"Uutislukkarin" käyttö viestinnän suunnittelussa.	9
3.3	Valtioneuvoston "etusivu uusiks".....	10
3.4	Yhtenäisen strategisen päätösviestintäilmeen luominen	11
3.5	Yhtenäisen strategisen EU-viestinnän prosessin kehittäminen	11
3.6	Yhtenäisen strategisen kriisiviestinnän prosessin kehittäminen	13
4	VALTIONEUVOSTON STRATEGISEN VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN	14

1 VALTIONEUVOSTON STRATEGISEN VIESTINNÄN TAVOITE

Valtioneuvoston strategisella viestinnällä tarkoitetaan hallituksen ja valtioneuvoston ulkoista viestintää medialle ja suurelle yleisölle.

Valtioneuvoston strategisen viestinnän kokoamisen tavoite on, että valtioneuvostokokonaisuudesta ulospäin suuntautuva viestintä on nykyistä tiiviimmän ministeriöiden välisen yhteistyön ja yhteisten työkalujen hyödyntämisen kautta mahdollisimman tehokkaassa käytössä.

Valtioneuvoston strategisen viestinnän toteutuksen perusta on eri ministeriöiden viestintöjen päivittäinen tiivis vapaaehtoinen yhteistyö: viestinnän tilannekuvan jatkuva ylläpito, aktiivinen tietojenvaihto, tuotannollisen osaamisen jakaminen tarvittaessa poolien ja tiimien kautta sekä sitoutuminen modernien viestintävälineiden hankintaan ja käyttöön.

Yhteistyön pyrkimyksenä on parantaa valtioneuvoston yhteisen viestinnän vaikuttavuutta sekä tarjota ministereille, medialle ja kansalaisille tehokkaampaa viestintäpalvelua. Tavoitteena on, että valtioneuvoston strategisen viestinnän kautta yksittäiset ministeriöt kokevat oman viestintänsä vaikuttavammaksi kuin aikaisemmin.

Olennaista on, että strategisen viestinnän yhteistyö kykenee tarjoamaan uusia osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia ministeriöiden henkilöstölle ja viestintä olisi myös tätä kautta entistä kattavampaa ja vaikuttavampaa.

2 VALTIONEUVOSTON STRATEGISEN VIESTINNÄN VASTUUT JA RAJAT

Valtioneuvoston strategisen viestinnän toimia ja välineitä käytetään niiden asioiden viestintään, jotka ovat valtioneuvoston yleisistunnossa ratkaistavia laajakantoisia ja periaatteellisesti tärkeitä asioita, joiden pääministeri katsoo vaativan tehostettuja ja koordinoituja viestintätoimia tai muita pääministerin, vastuuministereiden tai hallituksen määrittelemiä yhteisiä erityisprojekteja tai kärkihankkeita.

Kyiseisissä asioissa viestinnän yksityiskohtaiset toteuttamistavat sekä sisältökysymykset sovitaan tapauskohtaisesti ja yhteistyössä asiaa valmistelevan toimivaltaisen ministeriön, asian viestintäprosessista vastaavan valtioneuvoston kanslian ja vastuuministerien kabinettien kanssa.

Strategisen viestinnän toimia ja välineitä on käytetty esimerkiksi hallituksen rakenneuudistuksen sekä kunta- ja sote-koordinaatioryhmän viestinnässä.

Valtioneuvoston strategisen viestinnän yhteensovittamisesta eri ministeriöiden kanssa vastaa valtioneuvoston viestintäosasto, jolla on keskitetty prosessivastuu strategisesta viestinnästä. Osaston toiminnasta vastaa valtioneuvoston viestintäjohtaja.

Valtioneuvoston strategisen viestinnän asiasisällön tuottamisesta yhteistä viestintää varten vastaavat kunkin ministeriön viestintäyksiköt ja -osastot, joilla on hajautettu substanssivastuu strategisesta viestinnästä.

Valtioneuvoston kanslian hallintoasetuksen (393/2007) 1 §:n 10 kohdassa valtioneuvoston kanslian tehtäväksi määritellään valtioneuvoston yhteinen viestintä ja ministeriöiden ulkoisen viestinnän yhteensovittaminen. Valtioneuvoston kanslian ulkoisen viestinnän yhteensovittamistehtävästä ei nykylainsäädännön puitteissa seuraa toimivaltaa määrätä muiden ministeriöiden viestintävoimavarojen käytöstä tai viestinnän sisällöstä. Valtioneuvoston strategisen viestinnän tuloksellisuus perustuu ministeriöiden ulkoisesta viestinnästä vastaavan virkamiehistön yhteistyöhön ja yhteisten prosessien sekä työkalujen hyödyntämiseen valtioneuvoston yhteisten päätösten, linjausten ja projektien viestinnässä.

Kunkin ministerin toimialaa tukeva ministeriökohtainen ulkoinen viestintä säilyy olennaisena osana valtioneuvoston viestintää. Yksittäisen ministeriön ulkoista viestintää toteutetaan vastuuministerin ohjeiden mukaan ja valtioneuvoston yhteisen viestinnän kokonaislinjauksia tukien. Ministeriöissä on myös toimiala- ja organisaatiokohtaista viestintää, joka on keskeinen osa ministeriön johtamista. Ministeriöissä viestinnän kokonaisuudesta vastaavat viestintäjohtajat.

Keskushallinnon uudistushankkeen (KEHU) yhteydessä selvitetään koko valtioneuvoston toimintaa tukevien informaatiopalvelujen ja graafisten palvelujen mahdollinen kokoaminen osaksi valtioneuvoston hallinto- ja palveluyksikköä.

3 VALTONEUVOSTON VIESTINTÄYHTEISTYÖN TYÖKALUT

3.1 Strategisen viestinnän yhteistyön foorumit

Valtioneuvoston strategisen viestinnän operatiivisia yhteistyöfoorumeita ovat uutiskokous, EU-tiedottajien kokous, kriisiviestinnän yhteistyöryhmä ja verkkoviestinnän yhteistyöryhmä.

Kaikkia ministeriöitä koskevia strategisen viestinnän yleislinjauksia käsitellään kolmen viikon välein kokoontuvassa viestintäjohtajakokouksessa. Jokainen ministeriö esittää syys- ja tammikuun kokouksissa oman listansa strategisen viestinnän yhteistyötä mahdollisesti vaativista asiakokonaisuuksista, jotka voivat koskettaa useampaa ministeriötä.

3.2 "Uutislukkarin" käyttö viestinnän suunnittelussa

Valtioneuvoston strategisen viestinnän yhteistyön ja varautumisen päivittäinen suunnittelu ja toteutus pohjautuvat ministeriöiden viestintöjen ja tarvittaessa ministereiden erityisavustajien kanssa yhteistyössä kootun päivä- ja viikkolistan eli Uutislukkarin käyttöön. Valtioneuvoston sisäisenä viestintäkalenterina ja tiedottamisen tukena toimiva Uutislukkari on rakennettu valtioneuvoston VATRY-järjestelmään.

Uutislukkari on avoin sekä valtioneuvoston strategisen viestinnän tuotoksille että ministeriökohtaisille uutisille, päätöksille ja tiedotteille.

Jokaisen viikon pääuutisvalinnat täytetään Uutislukkarin tietokantaan ministeriöiden vuorossa olevien ajankohtaisviestinnästä vastaavien tiedottajien uutiskokouksessa, joka pidetään maanantaisin kello 12-13 valtioneuvoston kansliassa.

Kunkin ministeriön viestintävastaava tuo kokoukseen ne ministeriön ja ministerin viestintäkalenterin aiheet (päätökset, istunnot, työryhmät, valiokunnat, tiedotustilaisuudet, puheet, haastattelut, vierailut, matkat jne.) jotka nousevat tai voisivat nousta esille mediassa tai kansalaiskeskustelussa kyseisen viikon aikana.

Olennaista on, että Uutislukkariin syötetään etupainotteisesti tiedoksi myös ne laajat aiheet, joiden ministeriöiden viestinnät olettavat nousevan esiin lähikuukausien aikana ja vaativan kahden tai useamman ministeriön viestintäkoordinaatiota tai valtioneuvoston viestintäosaston prosessijohtamista.

Uutislukkarin viikoittaisen alkudatan keräävän maanantain uutispalaverin juoksutuksesta ja viikon kärkiuutisten valinnasta sekä tuotannosta vastaavat valtioneuvoston viestintäosaston viikkovuorossa oleva viestintäpäällikkö sekä viestintäasiantuntija, joka ylläpitää viestintätilannekuvaa valtioneuvoston kanslian viestintäosaston tiloissa.

Tilannekuvan ylläpitäjän tehtävä on kiertävä, sitä hoidetaan viikko kerrallaan ja tehtävän hoito on avoin kaikkien ministeriöiden tiedottajille. Tehtävää hoidetaan valtioneuvoston viestintäosaston tiloissa.

Ministeriöiden ja ministerien mediaulostulojen lisäksi Uutislukkariin syötetään tärkeimmät viikon aikana toteutuvat tutkimusjulkaisut, vierailut, mielipidemittaukset, sekä EU:ssa muilla kansainvälisillä foorumeilla etukäteen tapahtuvaksi tiedetyt, Suomeen vaikuttavat asiat ja kokonaisuudet.

Valtioneuvoston viestintäosastoon perustettu viestinnän tilannekuvatoiminto täydentää viestinnän perusdataa Uutislukkariin aktiivisesti virka-aikana sitä mukaa, kun ministeriöiden viestinnät ja ministerien erityisavustajat sitä saavat ja välittävät tilannekuvasta vastaavalle ryhmälle.

Uutislukkarin kirjausoikeudet ovat tilannekuvaa ylläpitävillä viestintäasiantuntijoilla sekä ajankohtaisviestinnän viikkovastuussa olevilla viestintäpäälliköillä. Luku-oikeudet jaetaan ministeriöiden viestintäosastojen työntekijöille, ministerien kabinetin jäsenille ja ministeriöiden korkeimmalle virkamiesjohdolle. Uutislukkariin kirjattujen tietojen levittäminen luku-oikeudettomille tahoille ei ole sallittua.

Ministeriöiden viestintäjohtajien kokous pidetään valtioneuvoston viestintäjohtajan johdolla joka kolmas viikko perjantaisin kello 14-16 valtioneuvoston linnassa. Kokouksissa käydään läpi viestinnän ajankohtaiset asiat ja koordinoidaan valtioneuvoston strategista viestintää.

3.3 Valtioneuvoston ”etusivu uusiks”

Valtioneuvoston verkkopalvelusta kehitetään vuoden 2013 loppuun mennessä valmistuvassa uudistushankkeessa koko valtioneuvoston yhteinen uutis- ja ajankohtaispainotteisesti tuotettu ja toteutettu pääjulkaisukanava. Valtioneuvoston uusi etusivu on avoin sekä valtioneuvoston strategisen viestinnän tuoksille että ministeriökohtaisille uutisille.

Verkkouudistus on joulukuussa 2012 hyväksytty valtioneuvoston kanslian VATU-hanke. Uudistukseen ovat jo sitoutuneet myös VM, STM ja MMM ja muut ministeriöt voivat liittyä yhteiseen järjestelmään niille sopivassa aikataulussa. Uudistuksen teknisestä toteutuksesta vastaa valtiovarainministeriö yhteistyössä Aluehallinnon tietohallintopalveluyksikön AHTIn kanssa.

Kokonaisuudistuksessa valtioneuvoston verkkopalvelun sisältö, rakenne ja ulkoasu kehitetään sekä nykyajan viestintävaatimuksia vastaavaksi että tulevaisuuden haasteisiin muokkautuvaksi. Hanke uudistaa valtioneuvoston verkon sisällöntuottamisen mallin ja tiivistää yhteistyötä ministeriöiden välillä erityisesti ajankohtaisviestinnässä. Hankkeessa luodaan yhteisiä toimintatapoja, haetaan synergiaetuja ja kehitetään yhteisiä palvelukokonaisuuksia, jotka hyödyttävät jatkossa kaikkia ministeriöitä.

Uudistuksessa luodaan yhteistyössä ministeriöiden kanssa yhteinen verkkosivumalli, jonka mukaisesti ministeriöiden sivustot voidaan siirtymäkauden aikana kehittää ministeriön niin halutessa osaksi yhteistä valtioneuvoston sivustokokonaisuutta. Ministeriöillä on mahdollisuus olla mukana määrittelemässä valtioneuvoston verkkopalveluita ja ministeriöiden yhteisen verkkojulkaisemisen mallia ja toimintatapaa.

Sivuston nimi on edelleen Valtioneuvosto/Statsrådet/Finnish Government.

Sivuilta löytyvät valtioneuvoston ja ministeriöiden kärkiuutiset verkkomaailman mahdollisuudet ja vaatimukset huomioon ottaen toimitettuna ja kuvitettuna. Uutisointiin on kytketty tiiviisti suorat webcastit, kansalaiskeskustelun mahdollistavat sosiaalinen media ja osallistumisympäristö.

Ministeriöt selvittävät aktiivisesti mahdollisuuksia viestintähenkilöstön ammattitaidon kehittämiseen verkkoviestinnän yhteistyössä. Esimerkiksi kuvayhteistyötä ja kuvien välitystä ministeriöiden verkkosivuilla tehostetaan kehittämällä valtioneuvoston yhteistä kuvapankkia kaikkien ministeriöiden tarpeisiin. Verkkoviestijät tiivistävät yhteistyötään myös muun muassa webcastien ja sosiaalisen median palveluiden tuotannossa.

Uudistetun palvelun kautta tarjotaan myös avointa dataa vapaasti käytettäväksi. Avoimen datan lähteitä voivat olla esimerkiksi päätösaineistot, EU-aineistot sekä ministeritietokannan (MIKO) aineistot.

Yksittäiset ministeriöt kehittävät ja ylläpitävät edelleen omat verkkosivunsa, jotka ovat yhteensopivat valtioneuvoston sivun ilmeen ja rakenteen kanssa. Ministeriöiden omien sivujen painopiste on ministeriön valmisteluvastuulla olevien asioiden esittelyssä ja vireillä olevien asioiden avaamisessa.

Valtioneuvosto.fi -sivuston ylläpito ja kehittäminen tapahtuu valtioneuvoston viestintäosaston ajankohtaisviestinnän viestintäpäällikön johdolla ja päätoimittajavastuulla.

Valtioneuvoston sivoustuudistuksessa on tärkeää ottaa huomioon asiakirjajulkisuus ja hankkeisiin liittyvä laaja asiakirjaliikenne. On tärkeää, että asiakirjat saadaan HARE:n lisäksi julkaistuksi suunnitteilla olevissa verkkopalveluissa suoraan asianhallintajärjestelmistä ilman manuaalista työtä. Samoin on kaikista muista tietojärjestelmistä verkkoon julkaistavien tietoaineistojen osalta.

Lisäksi on syytä huomioida valtioneuvoston verkkopalvelun suhde muun muassa otakantaa.fi -sivustoon ja siihen liittyviin työkaluihin ja -palveluihin.

3.4 Yhtenäisen strategisen päätösviestintäilmeen luominen

Valtioneuvoston yleisistunnossa ratkaistavien asioiden, erityisprojektien ja hallituksen määrittämien yhteisten kärkihankkeiden strategiselle prosessi- ja päätösviestinnälle luodaan selkeät suunnittelu-, toteutus- ja julkistamismallit sekä yhtenäinen tunnistettava ilme.

Viestintä otetaan huomioon heti asioiden valmistelutyön käynnistyessä ja valmistelun etenemisestä tiedotetaan koko prosessin ajan. Valtioneuvostotason strategista viestintää vaativien päätösten viestintäprosesseista vastaa valtioneuvoston viestintäosaston päätösviestinnän viestintäpäällikkö.

Viestinnän substanssivastuu on ministeriöiden päätösviestinnän vastuutiedottajilla, jotka ovat ministeriöissään säännöllisessä yhteydessä hallituksen esitysten ja muiden päätösten esittelijöihin. Vastuutiedottajat seuraavat päätösvalmistelun etenemistä ja informoivat valtioneuvoston viestintää tulevista asioista maanantaisin pidettävässä uutiskokouksessa.

Päätösviestinnän prosessi toteutetaan paitsi viikkotasolla myös keskipitkällä jännteellä istuntokausittain. Tällöin voidaan huomioida kaikkien kullakin viikolla pidettävien istuntojen päätökset – keskiviikon raha-asiainvaliokunta klo 12, torstain yleisistunto klo 13 ja parin viikon välein perjantaisin klo 11 pidettävä esittely tasavallan presidentille.

Ministeriöiden viestintäosastot tai -yksiköt huolehtivat pääsääntöisesti päätöstiedotteen tuottamisesta, valtioneuvoston verkkosivujen uutisoston toimittamisesta sekä mahdollisen taustamateriaalin kokoamisesta. Valtioneuvoston viestintäosasto varmistaa, että valtioneuvoston yleisistunnossa käsiteltävien ja hallituksen erikseen määrittelemien aiheiden yhtenäinen viesti ja ilme toteutuvat tiedotteessa, verkkosivujen uutisoinnissa ja mahdollisen tiedotustilaisuuden järjestelyissä.

Kaikki valtioneuvoston tärkeimmät tiedotustilaisuudet - ministeriöstä riippumatta – pyritään pitämään yhtenäisen ilmeen luomisen ja ylläpitämisen takia valtioneuvoston linnan uudistetussa tiedotustilassa.

Strategisen viestinnän projektien, hallituksen ja pääministerin tiedotustilaisuuksista vastaa valtioneuvoston viestintäjohtaja. Valtioneuvoston kanslian hallinnoimissa tiloissa järjestettävien yksittäisen ministeriön tai ministerin tiedotustilaisuuksista vastaa ministeriön viestintäjohtaja.

Valtioneuvoston viestintäosasto ja valtioneuvoston linnan virastopalvelut vastaavat linnassa pidettävien tiedotustilaisuuksien viestintäteknikasta, muun muassa webcast-lähetyksistä. Muiden ministeriöiden viestintähenkilökunta saa koulutuksen webcast-järjestelmän käyttöön.

Strategisen viestinnän tiedotusmateriaalin tuotannosta ja jakamisesta huolehtii vastuuministeriö yhteistyössä valtioneuvoston viestintäosaston kanssa. Tilaisuuden webcastista vastaa valtioneuvoston viestintäosasto.

Valtioneuvoston muiden rakennusten tiedotustilat pyritään saneeraamaan yhtenäisen ilmeen mukaiseksi. Valtioneuvoston tiedotustilaisuuksiin on laadittu yksi yhtenäinen juoksupöytä sekä turvallisuuskäytäntö.

Ministerien yksittäiset haastattelut ministeriöiden tiloissa tai niin kutsutut doorstep-haastattelut seminaarien, kokousten tai muiden julkisten esiintymisten yhteydessä ovat ministeriön viestintäosastojen ja ministerien erityisavustajien suunnittelu- ja toteutusvastuulla.

3.5 Yhtenäisen strategisen EU-viestinnän prosessin kehittäminen

Valtioneuvoston strategisen EU-viestinnän prosessia koordinoi valtioneuvoston kanslian viestintäosastolle sijoitettu EU-asioiden viestintäpäällikkö.

EU-viestinnän koordinaatio tapahtuu kerran kuussa pidettävien ministeriöiden EU-viestijöiden yhteisten tapaamisten kautta, joissa määritellään EU-viestinnän tavoitteita sekä kartoitetaan ministeriöiden

kärkihankkeita EU-lainsäädäntöaloitteista. Kokouksiin osallistuu videolinkin välityksellä myös pysyvän EU-edustuston lehdistövirkamies.

Valtioneuvoston selonteko EU-politiikasta 2013 edellyttää, että valtioneuvoston kanslian ja sektori-ministeriöiden on tavoiteltava strategisempaa ja ennakoivampaa EU-viestintää. Tämä edellyttää nykyistä parempaa koordinaatiota niiden välillä sekä niiden ja EU-edustuston kesken. Valtioneuvoston viestintä-osaston selvitys konkreettisista toimenpiteistä (toimittajainfot, taustabriefit, koulutukset) valmistui ke-
säkuussa 2013. Selvitys ja siinä sovittavat toimenpiteet toteutetaan yhteistyössä ministeriöiden, VNK:n EU-sihteeristön sekä Suomen pysyvän EU-edustuston kanssa.

Prosessin keskeinen elementti on valtioneuvoston EU-osaston ja valtioneuvoston viestintäosaston välinen yhteydenpito ja suunnittelu. Viestintäosastolla on edustus EU-osaston sisäisissä suunnittelupalavereissa sekä tärkeimmissä EU-osaston järjestämissä kokouksissa ja seminaareissa. Viestintäosaston edustaja on myös mukana pääministerin delegaatiossa EU-matkoilla ja vastaa matkoihin liittyvästä tiedotuksesta. Valtioneuvoston EU-viestintä pitää aktiivisesti yhteyttä myös EU-suurlähetystöjen lehdistöneuvoksiin.

EU-viestinnän osalta pohditaan, mitä keinoja ministeriöillä ja EU-edustustolla on palvella tiedotusvälineitä siten, että ne saataisiin tarttumaan myös muihin, kansalaisten kannalta merkityksellisiin EU-aiheisiin. Olennaista on myös tavoitella strategisempaa viestintää, jonka lähtökohtana ovat Suomen tavoitteet EU-lainsäädäntöagendalla. Yksittäisten päätösten teknisestä viestinnästä pitäisi päästä elinkaariajatteluun, jolloin EU-asian viestintää seuraavan olisi helppo nähdä koko päätöksentekoprosessi alusta loppuun saakka. EU-asioiden valmistelussa alku ja loppu ovat harvoin vain yhden organisaation sisällä, ja elinkaariajattelu tarkoittaa koordinaatiota myös muiden viestijöiden kanssa (mm. eduskunta, komissio, neuvosto, parlamentti).

EU-asiat ovat myös yhä harvemmin yhden ministeriön asioita. Kun asian valmistelusta ja viestinnästä on vastuussa moni ministeriö, tulee koordinaatio hoitaa hyvin. Huomiota tulee kiinnittää niihin myös EU-asioihin, jotka eivät tunnu kuuluvan suoraan millekään ministeriölle. Katvealueiden ennakointi on vaikeaa ilman koordinaatiota ja viestinnän suunnittelu onnistuu harvoin enää silloin, kun asia on noussut jo uutisagendalle.

Huomiota tulee kiinnittää myös neuvostoja koskevaan ennakkoinformoimiseen. Toimittajien tietotason parantamiseksi ja huomion kiinnittämiseksi neuvostoissa esillä oleviin tärkeimpiin aiheisiin taustatilausudet herätetään henkiin uudessa muodossa: neuvoston asialistan mekaanisen läpikäymisen sijaan tehdään temaattista taustoittamista.

Neuvostoja koskevia tiedotteita tulisi kehittää palvelemaan tiedotusvälineiden tarpeita. Lehdistötiedotteet ovat usein koko neuvoston asialistan kuvauksia, joiden pohjalta ei ole mahdollista hahmottaa Suomelle keskeisimpiä tuloksia tai aiheita. Tiedotteista tulisi käydä selkeämmin esille kokouksen tärkein sisältö mahdollisine päätöksineen. Tämä edellyttää aiempaa tiedotuksellisempaa otetta lehdistötiedotteiden laatimisessa eli ministeriöiden tiedotuksesta vastaavien virkamiesten suurempaa panosta sisällöstä vastaavien virkamiesten sijaan.

Eri ministeriöt läpäiseviä yhtenäisiä käytäntöjä päivitetään. Yksi toimenpide on puolivuositain koottu ministeriön EU-politiikan painopisteitä tai ajankohtaisia hankkeita esittelevä muistiota, joka on saatavilla verkossa. Tällaista jotkut ministeriöt jo julkaisevatkin säännöllisesti. Tulevaisuudessa valtioneuvostotasolla voitaisiin julkaista vain yhtä viestinnällisesti korkealaatuista EU-hankkeiden esittelyä.

Myös verkko- ja kansalaisviestintään tulee kiinnittää huomiota. Toimittajille tarkoitettujen tilaisuuksien ja materiaalin kehittäminen on kuitenkin nyt ensisijaista ja palvelee ensimmäisenä askeleena valtioneuvoston EU-asioiden viestinnän kehittämisessä.

3.6 Yhtenäisen strategisen kriisiviestinnän prosessin kehittäminen

Valtioneuvoston yhtenäisestä strategisen kriisiviestinnän prosessista vastaa valtioneuvoston viestintäjohtaja.

Valtioneuvoston viestinnän yhteistyökysymyksiä käsitellään kriisiviestinnän yhteistyöryhmässä, uutiskokouksissa sekä ministeriöiden viestintäjohtaja-, valmiuspäällikkö- ja kansliapäällikkökokouksissa. Valtioneuvoston strategisen kriisiviestinnän prosessissa hyödynnetään vuonna 2013 julkaistua "Valtionhallinnon viestintä häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa"-opasta.

Keskeisten hallinnonalojen edustajista koostuvalla kriisiviestinnän yhteistyöryhmällä on erittäin olennainen rooli kriisiviestinnän prosessin kehittämisessä. Säännöllisesti kokoontuvassa työryhmässä käsitellään kattavasti viestintävalmiuteen liittyviä kysymyksiä. Kriisiviestinnän yhteistyöryhmän kokoukset alkavat syksyllä 2013. Työryhmän puheenjohtajana toimii valtioneuvoston viestintäosaston kriisiviestinnän koordinaattori.

Yhteistyöryhmän keskeisiä hankkeita ovat uuden kriisiviestintäohjeen jalkauttaminen valtionhallintoon, hallinnonalojen kriisiviestintävalmiuksien auditointi, valtioneuvoston kriisiviestintäkeskuksen valmiuksien ylläpito sekä osallistuminen valtionhallinnon viestinnän seuranta- ja arviointijärjestelmän kehittämiseen ja valmiusharjoituksiin, joissa viestinnällä on keskeinen rooli.

Häiriötilanteiden hallinnassa noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa ja kokonaisturvallisuuden periaatepäätöksessä esitettyjä periaatteita. Johtamisen ja viestinnän lähtökohtana on viranomaisten toiminta normaaliorganisaatiolla sekä normaalien periaatteiden ja toimintamallien mukaisesti. Johdettaviin kokonaisuuksiin kuuluvat: varautuminen ennakkoon (suorituskyvyn rakentaminen, ohjeistus, osaaminen ja harjoittelu), toiminta itse tilanteessa sekä tapahtuman jälkitoimet ja arviointi. Valtioneuvoston kanslia vastaa häiriötilanteiden hallinnan yleisestä yhteensovittamisesta valtioneuvostossa.

Valtioneuvoston kanslia vastaa hallituksen ja pääministerin viestinnästä sekä valtioneuvoston viestinnän yhteensovittamisesta. Jos tilanne koskettaa useampaa hallinnon alaa tai edellyttää hallitukselta toimenpiteitä, voi valtioneuvoston kanslia koordinoida viestintää. Tilanteen hoitoon osallistuvien hallinnonalojen on huolehdittava siitä, että valtioneuvoston viestintäosasto ja muut yhteistyötahot saavat ajantasaiset ja riittävät tiedot näiden tekemistä ja suunnittelemista viestinnällisistä toimenpiteistä.

Laajamittaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa valtioneuvoston johtamista tukemaan voidaan perustaa ministeriöiden yhteistoimintaan perustuva valtioneuvoston johtokeskus, jonka viestintää vahvistetaan tarpeen mukaan. Johtokeskuksen viestintä toimii valtioneuvoston viestintäjohtajan alaisuudessa.

4 VALTIONEUVOSTON STRATEGISEN VIESTINNÄN KEHITTÄMINEN

Valtioneuvoston strategisen viestinnän kokonaislinjausten ajankohtaisuus tarkistetaan säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Tarkistuksesta vastaa valtioneuvoston viestintäjohtajan kutsusta koontuva ministeriöiden viestintäjohtajakokous.

VALTIOEUVESTON KANSLIA

SNELLMANINKATU 1, HELSINKI
PL 23, 00023 VALTIOEUVOSTO
p. 0925 16001
f. 09 1602 2165
julkaisut@vnk.fi
www.vnk.fi/julkaisut

ISBN PDF 978-952-287-075-9
ISSN 1799-7623